

Seminari de Recerca

Codi: 43145
Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313769 Antropologia: Recerca Avançada i Intervenció Social	OB	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Silvia Carrasco Pons

Correu electrònic: Silvia.Carrasco@uab.cat

Equip docent

Silvia Carrasco Pons

Miranda Jessica Lubbers

Beatriz Ballestin Gonzalez

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquest mòdul forma part dels mòduls comuns que han de cursar tots/totes els/les estudiants del màster, independentment de l'especialitat que estiguin cursant. S'imparteix al segon semestre.

Objectius Generals

- Conèixer les diferents estratègies, tradicions, metodologies i tècniques específiques que s'utilitzen per l'anàlisi dels resultats obtinguts, tant qualitatis com quantitatis, i els programes informàtics existents.
- Exposar de forma narrativa els resultats de la investigació segons els canons crítics de la disciplina, tenint en compte els públics diversos als quals es dirigeix.

Objectius de **Projectes II**:

Proporcionar orientacions als estudiants de Màster que els permeti entendre el paper de la comunicació científica en el treball antropològic i elaborar les seves pròpies escriptures. S'enfoca primàriament a ponències en conferències i jornades, articles científics i propostes de investigació, però descriure també altres tipus de comunicació.

Objectius de **Documentació**:

Aquest bloc proporciona coneixement de les fonts primàries i secundàries i la importància de l'anàlisi de les mateixes en la investigació antropològica. El seu objectiu primari és la formació en la cerca i selecció amb criteri de la bibliografia adequada per a cada objecte d'estudi, la seva sistematització, el reforç de les bones pràctiques en la utilització de les fonts, un ús acadèmicament honest. Igualment, aporta formació sobre el treball en arxius, la seva diversitat i organització i de l'importància dels HRAF per l'anàlisi comparatiu.

Objectius de **Metodologia per l'Anàlisi de Dades**:

Aquest bloc proporciona coneixement sobre les diferents metodologies (qualitatives i quantitatives) per a l'anàlisi de dades sòcio-científiques, les seves potencialitats i limitacions, així com practica amb l'ús de programes informàtics que ajuden en aquestes tasques.

Objectius de **Laboratori de Antropologia**:

Un moment central de la pràctica formativa d'un màster és l'elaboració del treball d'investigació o Treball Final de Màster. A més del coneixement i aplicació dels mètodes i tècniques adaptades a cada treball antropològic particular, s'ha demostrat molt útil per un bon desenvolupament i realització del Treball Final de Màster l'assistència a seminaris de discussió i la discussió mateixa de treball d'investigació en curs, a més del debat teòric crític sobre aquells aspectes centrals relacionats temàticament amb cada investigació particular.

L'objectiu general del Laboratori d'Antropologia és la formació en aquesta fase d'anàlisi crític de la investigació. Els objectius específics són:

1. Assistir a seminaris de presentació d'investigacions en curs o finalitzats per part d'experts investigadors reconeguts nacional i internacionalment, i contribuir al debat sobre la seva finalització i els resultats finals, en fòrums compartits eventualment per investigadors d'altres nivells formatius (doctorat, post-doctorat, investigador sènior). En total es programaran cinc seminaris, un total de 10 hores.
2. Assistir a seminaris de discussió dels avenços teòrics i/o metodològics de la pròpia investigació de TFM per àmbits temàtics amb investigadors experts, amb la finalitat de madurar els resultats parcials a la llum del panorama disciplinar. Contribuir a la presentació de almenys d'un d'ells i participar en les sessions de discussió. En total es programaran cinc sessions, un total de 10 hores.
3. Aprendre a elaborar assajos breus a mode de ressenyes amb la finalitat d'aprendre la tasca d'anàlisi crític de la disciplina i eventualment publicar aquestes ressenyes en una revista acadèmica.

Competències

- Conèixer i aplicar els dissenys teòrics i metodològics, les estratègies i les tècniques de recollida i anàlisi de dades específiques per a fer recerques flexibles i emergents en antropologia.
- Defensar arguments i justificar una idea amb claredat i precisió, d'una manera apropiada al context, valorant les aportacions d'altres persones
- Elaborar interpretacions i explicacions relacionals que permetin comprendre contextos etnogràfics específics.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Utilitzar amb eficàcia les tecnologies de la informació i de la comunicació en la recollida, l'elaboració i la transmissió de coneixement.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar l'ajustament sociocultural de qüestionaris d'enquesta utilitzats en investigacions a petita i gran escala.
2. Comunicar conclusions en un context de presentació d'un treball d'investigació antropològic.
3. Dur a terme de forma autònoma, amb la supervisió del professorat tutor, el procés de documentació, reflexió i anàlisi de dades i escriptura d'un treball d'investigació i/o intervenció en el context particular del treball de final de màster d'antropologia
4. Escollir els arguments adequats en les presentacions orals i escrites i justificar-los amb claredat i precisió, de forma apropiada per al context i valorant les aportacions d'altres persones.
5. Escollir i combinar adequadament les diferents tècniques de recollida i anàlisi de dades en una investigació antropològica.
6. Proposar el disseny teòric i metodològic d'intervenció o investigació adequat al context etnogràfic escollit en la realització d'un treball antropològic.

7. Reconèixer i fer servir les tecnologies de la informació i de la comunicació d'acord amb el context etnogràfic de recerca o d'intervenció triat.
8. Triar els mètodes d'investigació que s'acomodin a l'objectiu de comprensió de la població que s'estudia i als problemes socioculturals que s'hagin de resoldre.
9. Utilitzar els procediments d'informació qualitativa i anàlisi de continguts.

Continguts

El mòdul es divideix en 4 blocs:

1. Projectes II

[Prof. responsable: Dra. Miranda Lubbers] (9 sessions, 18 hores)

1.1. Introducció: La comunicació científica. El paper de la comunicació en el cicle d'investigació i la carrera científica. Diferents tipus de comunicació. Aspectes generals.

1.2. La carrera científica: elaborar un currículum vitae. Elaborar un perfil acadèmic. Col·laboració. Ètica.

2.1. Com elaborar ponències per conferències? Raons per participar en conferències, tipus de conferències, convocatòries, tipus de contribucions, elaboració d'un abstract (resum), elaboració d'un pòster, elaboració d'una ponència (general), procés d'avaluació.

2.2. La preparació d'una ponència amb Powerpoint: Estructura, continguts i estil

3.1. Com escriure un article científic? Raons per escriure articles científics. Tipus de revistes científiques, escollir una revista acadèmica, tipus de contribucions, elaboració d'un article (general), sistema de revisió per pares.

3.2. Elaboració d'un article: Estructura, continguts i estil

4.1. Com elaborar una proposta d'investigació? Tipus de finançament, trobar oportunitats de finançament, entendre els requisits d'una convocatòria, elaborar una memòria, procés d'avaluació

4.2. Elaboració d'una proposta d'investigació: Estructura, continguts i estil

2. Documentació

[Prof. responsable: Dra. Silvia Carrasco] (6 sessions, 12 hores)

Sesió 1: La importància de la documentació i l'anàlisi documental

Sesió 2: Base de dades i fonts primàries

Sesió 3: Algunes qüestions arxivística. Accés als documents i als arxius

Sesió 4: Els arxius i els documents. Recursos arxivístics a través de internet

Sesió 5: Els mètodes holoegístics clàssics (1): De Tylor a Murdock

Els mètodes holoegístics clàssics (2): Instruments per la comparació § Outline of Cultural Materials (OCM) § Outline of World Cultures (OWC) § Human Relation Area Files (HRAF)

Sesió 6: La utilització dels eHRAF. Anàlisi transcultural de la circulació de nens i nenes

3. Metodologia per a l'Anàlisi de Dades

[Prof. responsables: Dra. Miranda Lubbers i Dra. Beatriz Ballestin] (9 sessions, 18 hores)

Sesió 1. Introducció a l' anàlisi qualitativa i quantitativa (B. Ballestin)

Sesió 2. L'anàlisi de dades qualitatives: Transcripció, el procés de codificació i tractament de la informació (B. Ballestin)

Sesió 3. Aproximacions analítiques: Anàlisi de discurs, anàlisi de continguts, teoria fonamentada (B. Ballestin)

Sesió 4. Eines informàtiques per a l'anàlisi qualitativa de dades: Introducció a QDA Miner Lite i altres programes (R. Hosnedlova)

Sesió 5. Eines informàtiques per a l'anàlisi qualitativa de dades: Introducció a QDA Miner Lite i altres programes (R. Hosnedlova)

Sesió 6. L'anàlisi de dades quantitatives: Inferència, tractament de la informació i eines informàtiques (M. Lubbers)

Sesió 7. L'anàlisi univariada: Descriure variables - Pràctica amb SPSS (M. Lubbers)

Sesió 8. L'anàlisi bivariada: Relacions entre variables - Pràctica amb SPSS (M. Lubbers)

Sesió 9. Mètodes mixtos i conclusions (M. Lubbers)

4. Laboratori d'Antropologia

[Prof. responsable: Dra. Miranda Lubbers] (12 sessions, 24 hores)

2 sessions de preparació: 2 hores/sessió

5 seminaris de màster: 2 hores/sessió

5 sessions de grups de discussió: 2 hores/sessió

Metodologia

- Classes magistrals/expositives i pràctiques
- Lectura i anàlisi d'articles/informes d'interès
- Presentació/exposició oral de treballs
- Debats
- Tutories
- Estudi personal

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases magistrales / expositivas y prácticas	70	2,8	1, 8
Tipus: Supervisades			
Presentación / Exposición oral de trabajos, Tutorías	10	0,4	4

Tutorías individuales y/o grupales (presenciales y/o virtuales)	40	1,6	5
Tipus: Autònomes			
Elaboración de trabajos, Asistencia y participación activa en clase, Ensayo individual, Entrega de informes / trabajos	130	5,2	2, 3, 6, 7

Avaluació

Aquest apartat de la Guia Docent conté tota la informació relacionada amb el procés d'avaluació del mòdul.

Avaluació del mòdul

Es porta a terme un sistema d'avaluació continuada que inclou tres metodologies:

- **Assistència i participació:** primer, per assolir els resultats d'aprenentatge previstos, es considera fonamental que els estudiants assisteixin a les classes i hi participin activament. Per aquest motiu, s'exigeix l'assistència a un mínim de 80% de les classes de cada bloc i s'avalua el grau de participació a les sessions presencials, les discussions, pràctiques i l'exposició oral dels treballs. Aquesta participació es té en compte a la nota final del bloc.
- **Avaluació continuada de treballs dels blocs:** en segon lloc, cada bloc proposa una o diverses activitats que permeten una avaluació continuada del procés d'aprenentatge. Aquestes activitats poden variar entre una prova escrita, una exposició oral a classe, la ressenya d'unes lectures, pràctiques a l'aula d'informàtica o la redacció d'un breu assaig, entre d'altres. El conjunt de les avaluacions dels diferents blocs que componen el mòdul (30%) i la participació en els diferents blocs (20%) constitueix el 50% de la nota global del mòdul. El/la professor/a comunicarà els terminis de lliurament de les evidències d'avaluació a l'inici del bloc.
- **Avaluació del treball individual final del mòdul:** la superació d'una avaluació general del mòdul constitueix el 50% restant de la nota. En el cas del mòdul "Seminari de Recerca" (Mòdul Comú II), el treball individual final del mòdul consisteix en l'elaboració d'un text parcial d'un article. S'avalua l'estil acadèmic, la claredat, la coherència i la fluïdesa de l'argumentació, així com la lògica d'estructuració del text. A més, els estudiants han de mostrar que saben fer un ús adequat de la cita, com a recurs aclaridor, per a proporcionar una precisió i un detall majors, evitant en tot moment la paràfrasi. La base d'aquest treball són les classes del bloc Projectes II, prenent com a punt de partida el treball final del primer mòdul comú així com el treball en marxa per al TFM. La data de lliurament del treball de aquest mòdul és **el 23 de juny (MC2).**

És fonamental respectar els terminis de lliurament.

Cada professor determinarà la fórmula d'entrega dels treballs (a través del campus virtual, del correu electrònic, en paper -presencialment o a la seva bústia del Departament-). El professorat comunicarà el resultat de l'avaluació mitjançant les vies establertes i obrirà un termini de revisió per consultes abans de comunicar-les al coordinador de cada mòdul pel tancament de les actes. L'estudiant pot sol·licitar tutories amb el professorat del màster al llarg del curs per aclarir qualsevol punt del contingut dels cursos.

Amb caràcter general, la no presentació de qualsevol de les evidències d'avaluació suposarà la qualificació de "No avaluable". En casos excepcionals, degudament justificats, la comissió del programa del màster podrà resoldre un procediment alternatiu d'avaluació.

Criteris generals:

L'avaluació s'entén com **un procés continu** que s'estén durant tot el període lectiu.

Les qualificacions utilitzades seran en **l'escala 0-10 amb un únic decimal**. Per considerar **superada** l'assignatura caldrà obtenir **una nota mínima de 5,0** com nota mitjana resultant de les notes obtingudes en cada una de les activitats avaluades, considerant el percentatge de cadascuna d'elles en la nota final. Una vegada superada l'assignatura, **aquesta no podrà ser objecte d'una nova avaluació**.

La programació de les activitats d'avaluació no es podrà modificar, exceptuant que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat. En aquest cas, es proposarà una nova programació dins del període lectiu corresponent.

Qui dugui a terme **irregularitats** que pugui conduir a una alteració significativa de la qualificació de qualsevol evidència, **rebrà un 0 com a nota de la mateixa**, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats a les proves d'avaluació d'un mateix mòdul, la qualificació final d'aquest mòdul serà 0 .

La qualificació de **"No avaluable"** en l'acta final d'avaluació implica exhaurir els drets inherents a la matrícula de l'assignatura o el mòdul, encara que el "No avaluable" no comptarà a l'expedient acadèmic.

La **copia o plagi de material**, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un **delicte** que serà sancionat amb **un zero a l'activitat, no es tindrà dret a reavaluar-la i es suspèn timerà tota l'assignatura**. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduceix tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Asistencia y participación activa en clase	20%	10	0,4	8
Ensayo individual	50%	25	1	2, 3, 6, 7
Entrega de Informes / trabajos	30%	15	0,6	1, 4, 5, 9

Bibliografia

Projectes II

Bibliografía obligatoria

Villagrán, T. A., & Harris, D. P. R. (2009). Algunas claves para escribir correctamente un artículo científico. *Revista Chilena de Pediatría*, 80 (1), 70-78. <http://www.scielo.cl/pdf/rcp/v80n1/art10.pdf>

Bibliografía recomendada

1. Ghodsee, K. (2016). *From notes to narrative: Writing ethnographies that everyone can read*. The University of Chicago Press.
2. Anholt, R. R. H. (2005). *Dazzle 'em with style. The art of oral scientific presentations*. Elsevier Academic Press: Burlington USA.
3. Belcher, W. L. (2009). *Writing your journal article in 12 weeks. A guide to academic publishing success*. Sage: Thousand Oaks
4. Krathwohl, D. R. & N. L. Smith (2005). *How to prepare a dissertation proposal: Suggestions for students in education and the social and behavioral sciences*. Syracuse University Press: New York.
5. Becker, H. (2013). *Manual de escritura para científicos sociales. Cómo empezar o terminar una tesis, un libro o un artículo*. Siglo XXI; Edición 1.

Documentació

Bibliografía obligatòria

1. Cea D'Ancona, M. A. (2012) La investigación "no reactiva" a partir de datos disponibles. En: *Fundamentos y aplicaciones en metodología cuantitativa*. Madrid, Síntesis. Manual, 155-184.

2. González Echevarría, A. (1990) *Etnografía y comparación. La investigación intercultural en Antropología*. Bellaterra, Publicaciones de Antropología Cultural de la UAB: pp. 19-53 y 95-115.

Bibliografía recomanada

1. *Agar, M. (1982). "Hacia un lenguaje etnográfico", en Reynoso, C. (comp.)1992 *El surgimiento de la Antropología Postmoderna*. Barcelona. Gedisa.5. *Hempel, C. (1979) *Filosofía de la ciencia natural*. Madrid: Alianza. Cap. 1 a 4.
2. Alberch i Fugueras, R. (2002). *Els arxius, entre la memòria històrica i la societat del coneixement*. Barcelona: Pòrtic ; Editorial UOC, 2002 (edición en castellano, *Los archivos, entre la memoria histórica y la sociedad del conocimiento*. Barcelona: Editorial UOC, 2003).
3. Alberch i Fugueras, R. (2008). *Archivos y derechos humanos*. Oviedo: Ediciones TREA.
4. Alberch i Fugueras, R.; Cruz Mundet, J. R. (1999). *¡Archívese!: los documentos del poder, el poder de los documentos*. Madrid: Alianza Editorial.
5. Cardoso, C. F. S. (2000 [1981]). *Introducción al trabajo de la investigación histórica. Conocimiento, método e historia*. Barcelona, Crítica.
6. Carlin, J. (2012). La era del copiar y pegar. *El País Semanal*, 21 de octubre de 2012, 56-61.
7. Glazer, B. G. (1965). The Constant Comparative Method of Qualitative Analysis *Social Problems*, Vol. 12, No. 4 (Spring, 1965), pp. 436-445.
8. Grau J. (2010). "La circulación de menores desde una perspectiva transcultural", en V.Fons, A.Piella y M. Valdés, eds. *Procreación, crianza y género. Aproximaciones antropológicas a la parentalidad*. Barcelona, PPU. H.R.A.F. Collection of Ethnography.
9. Ley Orgánica 15/1999 de Protección de Datos de Carácter Personal. *Boletín Oficial del Estado*, 298, 14 de diciembre de 1999, 43008-43009.
10. Moncó B. (2000). Antropología e Historia: un diálogo interdisciplinar. *Revista de Antropología Social*, 9, 159-176.
11. Mummert, G. (2010). "La crianza a distancia: representaciones de la maternidad y paternidad transnacionales en México, China, Filipinas y Ecuador" ", en V.Fons, A.Piella y M. Valdés, eds. *Procreación, crianza y género. Aproximaciones antropológicas a la parentalidad*. Barcelona, PPU.
12. Murdock, G. P. (1957). "World Ethnographic Sample", *American Anthropologist*, New
13. Murdock, G. P. et alii (1937). *Outline of Cultural Materials*, HRAF, 1987. III-X (Índice)
14. Nadel, S.F. (1952). "Witchcraft in Four African Societies: An Essays in Comparison" *American Anthropologist*, New Series, vol, 54, 1: 18-29.
15. Roca J. (2004). *Fonts documentals i arxius*. En: Pujadas JJ, Comas d'Argemir D, Roca J. (2004) *Etnografía*. Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya, 151-167.
16. Roigé X, Estrada F, Bertrán O. (1999). El treball amb documentació. En: *Tècniques d'investigació en antropologia social*. Barcelona, Publicacions de la Universitat de Barcelona, col. Textos docents 153, 197-215.
17. San Román, T. (2009). "Sobre la investigación etnográfica", *Revista de Antropología Social*, 2009, 18. 235-260. "Comentario": 261-263, "Comentario al comentario": 265-266.
18. Sánchez-Cuenca I. (2001). Dichosas comillas. *El País*, 27 de abril de 2001, 14.
19. *Series*, vol.59, nº 4, 1957: 664-687.
20. Tylor, E. B. (1889). "On a Method of Investigating the Development of Institutions; Applied to Laws of Marriage and Descent": *The Journal of the Anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, Vol. 18(1889), pp. 245-272.
21. Valles, M. S. (1997). La investigación documental: técnicas de lectura y documentación. En: *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid, Síntesis, 109-139.

* Los textos de Hempel y Agar se habrán propuesto previamente como lectura obligatoria en las sesiones propedéuticas.

Enllaços web

1. Patrimoni GENCAT. Arxius:
<http://www20.gencat.cat/portal/site/Patrimoni/menuitem.18571f41a18c1c88cd0181dfb0c0e1a0?vgnextoid>
2. PARES - Portal de Archivos Españoles:
<http://pares.mcu.es>

3. Freedom of Information Act:
<http://www.foia.state.gov>
4. Archivos Stasi:
http://www.bstu.bund.de/EN/Archives/AboutArchivesOfBStU/_node.html

Centro de Documentación y archivo para la Defensa de los Derechos Humanos. Paraguay:
<http://www.unesco.org/webworld/paraguay>

Metodologia per a l'Anàlisi de Dades

Bibliografia obligatòria

1. Ruiz Olabuénaga, J. I. (2007). *Metodología de la investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.
2. Cea D'Ancona, M. A. (2012). *Fundamentos y aplicaciones en metodología cuantitativa*. Madrid: Síntesis, 377-384.

Bibliografia recomanada

1. Atkinson, P. & Hammersley, M. (2010). *Etnografía. Métodos de investigación*. Barcelona: Ediciones Paidós.
2. Bazeley, P. (2007). *Qualitative Data Analysis with NVivo*. London UK: Sage Publications.
3. Bernard, R. H. (2011). *Research methods in anthropology: Qualitative and quantitative approaches*. Plymouth, UK: Altamira Press.
4. Small, M. L. (2009). "How many cases do I need?' On science and the logic of case selection in field based research". *Ethnography* 10(1): 5-38.